
Dokument ta' sessjoni

A8-0055/2018

5.3.2018

RAPPORT

li fih mozzjoni għal rizzoluzzjoni mhux leġiżlattiva dwar l-abbozz ta' deċiżjoni tal-Kunsill li tiddenunzja l-Ftehim ta' Shubija fis-settur tas-sajd bejn il-Komunità Ewropea u l-Unjoni tal-Comoros
(14423/2017 – C8-0447/2017 – 2017/0241(NLE) – 2017/2266(INI))

Kumitat għas-Sajd

Rapporteur: João Ferreira

WERREJ

	Pàġna
MOZZJONI GĦAL RIŻOLUZZJONI MHUX LEGIŻLATTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW.....	3
NOTA SPJEGATTIVA.....	7
OPINJONI TAL-KUMITAT GĦALL-IŻVILUPP.....	9
INFORMAZZJONI DWAR L-ADOZZJONI FIL-KUMITAT RESPONSABBLI	14
VOTAZZJONI FINALI B'SEJĦA TAL-ISMIJET FIL-KUMITAT RESPONSABBLI.....	15

MOZZJONI GĦAL RIŻOLUZZJONI MHUX LEGIŻLATTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW

dwar l-abbozz ta' deċiżjoni tal-Kunsill li tiddenunzja l-Ftehim ta' Shubija fis-settur tas-sajd bejn il-Komunità Ewropea u l-Unjoni tal-Comoros (14423/2017 – C8-0447/2017 – 2017/0241(NLE) – 2017/2266(INI))

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-abbozz ta' deċiżjoni tal-Kunsill (14423/2017),
  - wara li kkunsidra l-Ftehim ta' Shubija fis-settur tas-sajd bejn il-Komunità Ewropea u l-Unjoni tal-Comoros¹,
  - wara li kkunsidra t-talba għal approvazzjoni preżentata mill-Kunsill skont l-Artikolu 43 u l-Artikolu 218(6), it-tieni subparagrafu, punt (a), tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (C8-0447/2017),
  - wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni legiżlattiva tiegħu ta'...² dwar l-abbozz ta' deċiżjoni,
  - wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1005/2008 tad-29 ta' Settembru 2008 li jstabbilixxi sistema Komunitarja sabiex tipprevjeni, tiskoraġġixxi u telimina sajd illegali, mhux irrappurtat u mhux irregolat, li jemenda r-Regolamenti (KEE) Nru 2847/93, (KE) Nru 1936/2001 u (KE) Nru 601/2004 u li jħassar ir-Regolamenti (KE) Nru 1093/94 u (KE) Nru 1447/1999³ ("ir-Regolament IUU"), b'mod partikolari l-Artikolu 8(8) tiegħu,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 99(2) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għas-Sajd u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Iżvilupp (A8-0055/2018),
- A. billi l-Ftehim ta' Shubija fis-settur tas-sajd bejn il-Komunità Ewropea u l-Unjoni tal-Comoros (minn hawn 'il quddiem "il-Comoros") jiddisponi għat-terminazzjoni tiegħu minn kwalunkwe waħda mill-partijiet fil-każ ta' ċirkostanzi serji, bħal pereżempju n-nuqqas ta' konformita mal-impenji meħuda mill-partijiet fir-rigward tal-ġlieda kontra s-sajd illegali, mhux irrappurtat u mhux irregolat (aktar 'il quddiem "is-sajd IUU").
- B. billi s-sajd illegali huwa ta' theddida mill-akbar għar-riżorsi tal-baħar globali, peress li dan it-tip ta' sajd jeżawrixxi l-istokkijiet tal-ħut, jeqred il-ħabitats tal-baħar, iquieghed lis-sajjieda onesti fi żvantagġ ingust, u jeqred l-għajxien tal-komunitajiet tal-kosta, b'mod partikolari fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw;
- C. billi l-UE għandha tiegħu l-passi kollha meħtieġa sabiex tiżgura li l-ftehimiet dwar is-sajd sostenibbli konkluzi ma' pajjiżi terzi jgħibu benefiċċji reċiproċi lill-UE u lill-pajjiżi terzi kkonċernati, inkluż lill-popolazzjonijiet lokali tagħhom u lis-setturi tas-sajd

¹ ĠU L 290, 20.10.2006, p. 7.

² Testi adottati, P8_TA(0000)0000.

³ ĠU L 286, 29.10.2008, p. 1.

tagħhom;

- D. billi l-ghan ġenerali tal-Protokoll li jikkonkludi l-Ftehim ta' Shubija fis-settur tas-sajd bejn il-Komunità Ewropea u l-Unjoni tal-Comoros kien li l-kooperazzjoni fis-sajd bejn l-UE u l-Comoros tissaħħaħ fl-interessi taż-żewġ partijiet, billi jiġi stabbilit qafas ta' shubija li fih tkun tista' titwettaq politika tas-sajd sostenibbli filwaqt li jiġu sfruttati b'mod sostenibbli r-riżorsi tas-sajd fiż-żona ekonomika esklussiva Komorjana, u li jiġi żgurat sehem xieraq, li jikkorrispondi mal-interessi tal-flotot tal-UE, tal-eċċessi tas-sajd disponibbli;
- E. billi l-ewwel ftehim dwar is-sajd bejn il-KEE u Comoros imur lura għall-1988 u billi l-flotot tal-Istati Membri tal-KEE/l-UE minn dak iż-żmien 'l hawn ġew mogħtija aċċess għal opportunitajiet tas-sajd taħt sensiela ta' protokoll implimentattivi;
- F. billi, skont ir-rapport tal-UNCTAD intitolat "L-Esportazzjonijiet tas-Sajd u l-Iżvilupp Ekonomiku tal-Pajjiżi l-Anqas Żviluppati", il-kooperazzjoni settorjali ma marritx aktar 'il quddiem minn stat rudimentali, b'impatt żgħir hafna fuq l-industrija tas-sajd, fuq il-kundizzjonijiet tal-ħatt l-art, fuq il-kapaċità ta' monitoraġġ u ta' sorveljanza, fuq l-iżvilupp xjentifiku, jew fuq it-taħriġ tekniku tas-sajjieda u tal-osservaturi; billi l-prezz li l-UE thallas lill-Comoros għal kull tunnellata ħut (tonn) huwa bejn wieħed u ieħor 15 % tal-prezz bl-ingrossa stmat għal kull tunnellata;
- G. billi l-Comoros ġiet innotifikata fit-1 ta' Ottubru 2015 dwar il-possibbiltà li tiġi identifikata bħala pajjiż terz li ma jikkooperax peress li naqset li teżerċita kontroll adegwat tal-bastimenti rreġistrati taħt il-bandiera tal-Comoros; billi, wara li ġiet identifikata bħala pajjiż li ma jikkooperax f'Mejju 2017 u elenkata bħala tali f'Lulju 2017 mill-UE, li ħarġet "karta ħamra", il-pajjiż xorta naqas milli jjeħu l-mizuri korrettivi meħtieġa biex isolvi l-problemi identifikati u biex jiġġieled lis-sajd IUU;
- H. billi l-Protokoll preċedenti tal-ftehim tas-sajd mal-Comoros skada fil-30 ta' Diċembru 2016 u ma ġgeddix minhabba li l-Comoros naqset milli tieħu kwalunkwe impenn biex tiġġieled is-sajd IUU; billi l-Protokoll inġhata pakkett finanzjarju ta' EUR 600 000 fis-sena, li EUR 300 000 minnhom ġew allokat lill-appoġġ għall-politika tas-sajd tal-Comoros bil-ħsieb li tiġi promossa s-sostenibbiltà u l-ġestjoni tajba tar-riżorsi tas-sajd fl-ilmijiet ta' dan il-pajjiż;
- I. billi l-UE hija impenjata bis-sħiħ li tiġġieled is-sajd illegali u kwalunkwe forma ta' negozju li jirriżulta minnu, u dak l-impenn huwa stabbilit fir-Regolament tal-IUU;
- J. billi l-UE u l-Istati Membri tagħha qegħdin ifittxu kooperazzjoni mal-Comoros f'għadd ta' setturi; billi d-denunzja min-naħa tal-UE tal-Ftehim ta' Shubija dwar is-Sajd tista' titregġa' lura (jekk jittieħdu l-mizuri korrettivi meħtieġa) u billi d-denunzja ta' dan il-ftehim ma teskludix in-negozjar futur ta' xi ftehim ieħor jew ta' kwalunkwe sura oħra ta' shubija fis-settur tas-sajd;
- K. billi l-ġlieda kontra s-sajd IUU ma tiddependix biss fuq l-identifikazzjoni ta' pajjiżi terzi li ma jikkooperawx, iżda, għall-kuntrarju, titlob li jinstabu metodi li jirrimedjaw is-sitwazzjonijiet; billi jekk ma tirċevix għajnuna minn barra, il-Comoros mhix se tkun tista' ttejjeb il-politiki ta' ġestjoni tal-baħar għal riżorsi tas-sajd b'mod partikolari, inkluż fir-rigward tal-ħatt, il-kapaċità ta' monitoraġġ u sorveljanza, l-iżvilupp xjentifiku u

tekniku, it-taħriġ ta' sajjieda u ta' osservaturi;

- L. billi għall-ewwel darba l-adozzjoni tal-Aġenda 2030 għall-Iżvilupp Sostenibbli u l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (SDGs) inkorporaw għan rilevanti għall-konservazzjoni u l-użu sostenibbli tal-ibhra u tar-rizorsi tal-baħar (Għan 14);
1. Jiddisjaċih li l-Comoros naqset milli tiegħu l-mizuri korrettivi meħtieġa biex issolvi l-problemi identifikati u biex tiġġieled is-sajd IUU, minkejja li kienet imwissija mill-UE;
  2. Itenni kemm hu importanti l-kontroll effettiv tal-istat tal-bandiera, li n-nuqqas tiegħu huwa l-kawża ewlenija tas-sajd IUU; iqis li l-Comoros għandha tissodisfa l-obbligi tagħha skont id-dritt internazzjonali fir-rigward tas-supervizjoni u l-kontroll tal-bastimenti li jtajru l-bandiera tagħha; jemmen bis-sħiħ li dan in-nuqqas ta' supervizjoni u awtorizzazzjoni tas-sajd jippermetti li tali bastimenti jwettqu sajd IUU b'impunità;
  3. Huwa tal-fehma li l-Comoros għandha tibqa' involuta mal-UE u taħtaf din l-opportunità biex tistabbilixxi l-mizuri meħtieġa biex ittejjeb il-hila tagħha li tindirizza s-sajd illegali;
  4. Jiddeplora l-fatt li, fi kważi 30 sena ta' ftehimiet dwar is-sajd bejn l-UE u l-Comoros – li kienu jinkludu komponent immirat lejn il-kooperazzjoni u l-appoġġ għall-iżvilupp tas-settur tas-sajd tal-Comoros – ma ħariġx li kien possibbli li jinkisbu riżultati aktar tangibbli fl-iżvilupp tas-settur, inkluż f'oqsma bħalma huma l-kapaċità ta' monitoraġġ u sorveljanza, l-iżvilupp xjentifiku, u t-taħriġ tekniku għas-sajjieda u l-osservaturi;
  5. Isostni li l-istrumenti disponibbli tal-kooperazzjoni għall-iżvilupp, b'mod partikolari l-Fond Ewropew għall-Iżvilupp (FEŻ), jeħtieġ li jkun kkombinati b'mod aktar effettiv mal-appoġġ generali għall-iżvilupp tal-kapaċitajiet fis-settur tas-sajd;
  6. Ifakkar li l-Comoros għandha d-dmir, skont il-Ftehim ta' Shubija dwar is-Sajd iffirmit mal-UE u strumenti internazzjonali oħrajn, kif ukoll fi hdan il-qafas għall-kisba tal-Aġenda 2030 u l-SDGs, li tirrispetta l-prinċipji ta' governanza tajba fis-sajd u s-sajd responsabbli, iżzomm l-istokkijiet tal-ħut u tippreserva l-ekosistema tal-baħar fiż-żona ekonomika esklużiva tagħha;
  7. Jishaq fuq il-ħtieġa li niġġieldu s-sajd IUU globalment u li jinholqu inċentivi biex l-istati jieħdu r-responsabilitajiet tagħhom bis-serjetà u jimplementaw ir-riformi meħtieġa fis-settur tas-sajd tagħhom;
  8. Jishaq li l-ġlieda kontra s-sajd IUU m'għandhiex tiddependi kompletament fuq l-identifikazzjoni ta' pajjiżi terzi li ma jikkooperawx u li, sabiex verament niġġieldu s-sajd illegali fil-forom kollha tiegħu, huwa neċessarju li jinstabu modi li bihom ngħinu lil pajjiżi, b'mod partikolari lil stati gzejjer zgħar li qed jizviluppaw, li l-Comoros hija waħda minnhom, biex b'hekk ikunu jistgħu jbiddu l-politiki tal-ġestjoni tal-baħar tagħhom;
  9. Jaqbel mal-Kummissjoni u mal-Kunsill dwar il-ħtieġa li jiġu applikati l-mizuri msemmija fl-Artikolu 38(8) tar-Regolament IUU għad-denunzja ta' kwalunkwe ftehim bilaterali eżistenti dwar is-sajd mal-Comoros, li jiddisponi għat-terminazzjoni tal-ftehim fil-każ ta' nuqqas ta' konformità mal-impenji magħmula minnha fir-rigward tal-ġlieda kontra s-sajd IUU;

10. Jinnota l-konsegwenzi l-oħra msemmija fl-Artikolu 38(8) tar-Regolament IUU, dwar il-projbizzjonijiet fuq il-kiri (chartering), l-ghoti ta' bandiera ġdida u l-ftehimiet privati, fost oħrajn;
11. Isostni, madankollu, li tali denunzja ma ghandhiex tkun it-tmiem tal-kooperazzjoni bejn l-UE u l-Comoros fis-settur tas-sajd; iheggeg lill-Kummissjoni tfitx li tiżgura li din ir-relazzjoni tkun tista' tiġi attivata mill-ġdid malajr kemm jista' jkun, u tipproċedi mill-premessa li l-komunitajiet tas-sajd u s-sajd artiġġjanali fuq skala żgħira għandhom jitqiesu bħala ċentrali għall-iżvilupp tal-pajjiż u li, għal dan il-ghan, għandhom jiġu promossi l-investiment u l-assistenza teknika fl-oqsma li ġejjin:
  - l-amministrazzjoni u s-sistema ta' governanza tas-sajd, il-legiżlazzjoni, il-makkinarju istituzzjonali, il-bini tal-kapaċità għar-riżorsi umani (sajjieda, xjenzjati, spetturi, u oħrajn), u t-tishih tal-valur kummerċjali u kulturali tal-irkaptu u tal-ħut tradizzjonali tal-Comoros;
  - il-kapaċitajiet ta' monitoraġġ u l-kapaċitajiet xjentifiċi, il-kapaċità ta' protezzjoni tal-kosta, u l-kapaċitajiet għall-ispezzjoni, għas-sorveljanza, u għall-kontroll tal-kwalità;
  - l-istabbiliment ta' faċilitajiet għat-tkessiħ, id-distribuzzjoni u l-ipproċessar tal-ħut;
  - il-bini u t-titjib tal-infrastruttura għall-ħatt l-art u għas-sigurtà fil-portijiet;
  - it-tiġdid tal-flotta fuq skala żgħira tal-Komoros, biex jittejjbu s-sigurtà, il-kapaċità tal-flotta li tibqa' fuq il-baħar, u l-kapaċità tas-sajd;
12. Jitlob l-inklużjoni ta' klawżola li permezz tagħha, jekk il-Comoros tirrimedja n-nuqqasijiet tagħha, il-proċedura titwaqqaf u l-karta hamra tiġi rtirata, u b'hekk il-flotta tal-UE tkun tista' tirritorna;
13. Jistieden lill-Kummissjoni tiegħu l-passi meħtieġa biex treggħa' s-sitwazzjoni lura għan-normal billi ttejjeb l-effikaċja tal-miżuri li jiġġieldu s-sajd IUU u thalli l-flotta tal-UE tmur lura fiż-żona tas-sajd ladarba t-termini ta' protokoll ġdid ikunu ġew innegożjati mill-ġdid;
14. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Kunsill, fil-mandati rispettivi tagħhom, iżommu lill-Parlament mgħarraf bis-shih u mingħajr dewmien b'tali żviluppi li jafu jsehħu f'dan il-proċess;
15. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tiegħu lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri u tal-Unjoni tal-Comoros.

NOTA SPJEGATTIVA

L-Unjoni tal-Comoros (il-Comoros) hija grupp ta' tliet gzejjer ewlenin li jinsabu fil-punent tal-Ocean Indjan, 'il barra mill-kosta tal-Afrika tal-Lvant. L-arcipelagu, li ilu indipendenti mill-1975, fih ukoll ir-raba' gżira, Mayotte, li għazlet is-sovranità Franciża.

Skont iċ-ċifri tal-2013, il-Comoros għandha popolazzjoni ta' madwar 734 000 abitant. Minhabba l-kuntest storiku, l-instabilità politika u d-diffikultà fl-aċċess għar-riżorsi, il-Comoros hija wiehed mill-pajjiżi l-anqas żviluppatti, b'ekonomija li tiddependi hafna mill-għotjiet u l-assistenza teknika minn barra.

Is-settur tas-sajd huwa t-tieni l-akbar settur fil-pajjiż, wara l-agrikultura, u huwa meqjus bħala prijorità strateġika. Is-sajd jirrappreżenta 10 % tal-impjiegi u 8 % tal-PDG (ċifri tal-2013). Dawn il-perċentwali madankollu juru tnaqqis fl-importanza tas-settur f'dak li jikkonċerna l-importanza ekonomika u l-impjeg, minhabba l-vulnerabilità tiegħu għal fatturi esterni – l-operazzjonijiet domestiċi kollha (8 000 sajjied) jinvolvu attivitajiet fuq skala żgħira artigjanali li jużaw dgħajjes żgħar tal-fibra tal-ħġieg b'tul ta' bejn 6 m u 7 m, b'cilindrata ta' mhux aktar minn 25 CV u b'taġħmir tekniku rudimentali għall-aħħar, jew inkella kenuri mingħajr mutur.

L-istokkijiet li jistgħu jiġu sfruttati fiż-ŻEE tal-Comoros – l-aktar il-ħut pelagiku kbir (it-tonn u l-pixxispad) – huma stmati li jilhq u t-33 000 tunnellata fis-sena, iżda l-qabdiet annwali tas-sajjieda lokali jammontaw għal madwar 16 000 tunnellata. Il-bqija tal-ħut jinqabad minn flotot industrijali barranin u jinħatt l-art xi mkien ieħor. Il-ħut jiġi pproċessat ukoll barra l-Comoros, inkluz il-ħut maqbud mill-flotta lokali.

Ir-relazzjonijiet bilaterali tas-sajd bejn l-Unjoni Ewropea (u l-predeċessuri tagħha) u l-Comoros imorru lura għall-1988. Mill-2006 'il quddiem, madankollu, ir-relazzjonijiet bdew jiġu rregolati mill-Ftehim ta' Shubija dwar is-Sajd li jiddisponi għal kontribuzzjoni finanzjarja b'żewġ komponenti distinti: wiehed għall-aċċess għar-riżorsi tas-sajd; u l-ieħor immirat lejn l-appoġġ settorjali favur l-iżvilupp tal-kapaċitajiet lokali.

Il-Ftehim li qed jiġi eżaminat f'dan ir-rapport kien jinvolvi kontribuzzjoni finanzjarja totali ta' EUR 1 845 750, li madwar 49 % minnha kien allokat għall-appoġġ settorjali. Il-Ftehim ippermetta l-għoti ta' 45 liċenzja għall-bastimenti tas-sajd għat-tonn bit-tartarun u 25 liċenzja għall-bastimenti tas-sajd bil-konz tal-wiċċ (maqsuma bejn Spanja, Franza u l-Portugall). Il-Ftehim irrikjeda wkoll li l-bastimenti tal-UE li joperaw fl-ambitu tiegħu jhaddmu numru minimu ta' membri tal-ekwipaġġ mill-Comoros u inkluda klawwsola ta' esklussività dwar l-ispeċijiet li għandhom jinstadu.

Minkejja l-kundizzjonijiet imnizzla f'dan il-Ftehim u l-protokoll assoċjat, l-implimentazzjoni tiegħu kienet milquta minn diversi limitazzjonijiet – b'mod partikolari b'rabta mal-piraterija – u dan fisser li dawn il-liċenzji tas-sajd ma ġewx użati. Fl-istess hin, l-involvement tal-Comoros f'operazzjonijiet li jikkostitwixxu ksur tar-Regolament dwar is-sajd illegali, mhux irrappurtat u mhux irregolat (l-IUU), b'mod partikolari billi ppermettiet l-għoti ta' bandiera ġdida lil bastimenti involuti f'sajd IUU, wassal biex, f'Ottubru 2015, l-UE innotifikat lill-Comoros bil-possibilità li tiġi identifikata bħala pajjiż li ma jikkooperax – li tabilhaqq ġara f'Mejju u f'Ġunju 2017 (meta l-Comoros irċeviet "karta ħamra").

Fin-nuqqas ta' kwalunkwe reazzjoni mill-awtoritajiet tal-Comoros matul dan il-proċess kollu, il-Kummissjoni u l-Kunsill qed jipproponu li l-Ftehim jiġi ddenunzjat.

B'mod ġenerali, ir-rapporteur ma jara l-ebda raġuni għalfejn għandu jkun hemm nuqqas ta' qbil dwar din id-denunzja tal-ftehim, iżda għandha tinghata kunsiderazzjoni lil żewġ kwistjonijiet: is-sitwazzjoni soċjali prekarja hafna tal-Comoros; u għadd ta' valutazzjonijiet magħmula minn korpi tan-NU li jikkritikaw il-pożizzjoni setghana tal-UE meta tiġi biex tfassal il-ftehimiet u meta tiffissa l-prezz tal-ħut (fejn hija tħallas prezz inferjuri għall-prezz bl-ingrossa smat għat-tonn), u li jiġbdu l-attenzjoni dwar il-fatt li l-ftehimiet ta' shubija dwar is-sajd naqsu milli jappoġġaw l-iżvilupp tal-industrija lokali.

Ir-rapporteur jixtieq jišhaq fuq il-fatt li, fi kważi 30 sena ta' ftehimiet dwar is-sajd bejn l-UE u l-Comoros – li kienu jinkludu komponent immirat lejn il-kooperazzjoni u l-appoġġ għall-iżvilupp tas-settur tas-sajd tal-Comoros – ma kienx possibbli li jinkisbu riżultati aktar tangibbli fl-iżvilupp tas-settur, inkluż f'oqsma bħalma huma l-kapaċità ta' monitoraġġ u ta' sorveljanza, l-iżvilupp xjentifiku u t-taħriġ tekniku għas-sajjieda u l-osservaturi.

Din il-valutazzjoni tagħmilha essenzjali, fil-kuntest ta' din id-deċiżjoni, li jitressqu proposti maħsuba biex jikkontribwixxu għall-kontinwità tal-appoġġ għall-iżvilupp u biex isir titjib fil-kundizzjonijiet tas-sajd fil-Comoros, fl-attivitajiet relatati u fil-kwalità tal-ħajja tas-sajjieda u tal-komunitajiet tas-sajd.

F'dan il-kuntest ta' kooperazzjoni kontinwata bejn l-UE u l-Comoros – b'mod partikolari f'dak li jikkonċerna l-politika tal-iżvilupp – huwa importanti li l-politika tal-UE u tal-Istati Membri tagħha fil-konfront ta' dan il-pajjiż tiffoka fuq il-prijoritajiet strateġiċi, u s-settur tas-sajd huwa aspekk ċentrali ta' dawn. L-UE għandha għaldaqstant tkompli tippromwovi trasferimenti li jippermettu lill-Comoros, fost affarijiet oħra, li:

- ittejjeb is-sistema tagħha għall-ġestjoni u l-governanza tas-sajd mil-lat legali u fir-rigward tal-istruttura istituzzjonali, it-tisħih tal-kapaċitajiet għar-riżorsi umani (is-sajjieda, ix-xjenzjati, l-ispetturi, eċċ.), u l-valur kummerċjali u kulturali tal-irkaptu tradizzjonali u tal-ħut tal-Comoros;
- tiżviluppa l-kapaċitajiet tagħha fir-rigward tal-monitoraġġ u l-valutazzjoni xjentifika, il-protezzjoni kostali, l-ispezzjoni, is-sorveljanza u l-kontroll tal-kwalità;
- toħloq jew jirrinova l-faċilitajiet għat-tkessiħ, id-distribuzzjoni u l-ipproċessar tal-ħut;
- tibni u ttejjeb l-infrastruttura għall-ħatt l-art u għas-sigurtà fil-portijiet;
- tippromwovi t-tiġdid tal-flotta fuq skala żgħira biex ittejjeb is-sigurtà, il-kapaċità tal-flotta li tibqa' fuq il-baħar u l-kapaċità tas-sajd.

Ir-rapporteur huwa tal-fehma li l-ftehimiet dwar is-sajd sostenibbli ffirmati mill-UE ma' pajjiżi terzi għandhom ikunu ta' benefiċċju reċiproku u għandhom jagħtu prijorità lill-azzjoni li ssahha is-sovranià tal-pajjiżi terzi fuq is-sajd tagħhom, l-iżvilupp ta' attivitajiet ekonomiċi relatati u l-protezzjoni tar-riżorsi tal-baħar, tal-komunitajiet tas-sajd u ta' dawk li jaħdmu fis-settur tas-sajd. Huwa dan it-tip ta' żvilupp, u mhux it-tfaqqir tar-riżorsi, li jikkostitwixxi l-mod l-aktar effikaċi u ġust kif għandu jiġi miġġieled is-sajd IUU.

Ir-rapporteur jitlob ukoll li l-Parlament Ewropew jiġi informat minnufih dwar kwalunkwe żvilupp futur li jsir f'dan il-proċess.

21.2.2018

OPINJONI TAL-KUMITAT GĦALL-IŻVILUPP

għall-Kumitat għas-Sajd

dwar l-abbozz ta' deċiżjoni tal-Kunsill li tiddenunzja l-Ftehim ta' Shubija fis-settur tas-sajd bejn il-Komunità Ewropea u l-Unjoni tal-Comoros (2017/2266(INI))

Rapporteur għal opinjoni: Norbert Neuser

SUGĠERIMENTI

Il-Kumitat għall-Iżvilupp jistieden lill-Kumitat għas-Sajd, bħala l-kumitat responsabbli, biex jinkorpora s-suggerimenti li ġejjin fil-mozzjoni għal riżoluzzjoni tiegħu:

- A. billi l-aħħar Protokoll għall-Ftehim ta' Shubija dwar is-Sajd, li skada fil-31 ta' Diċembru 2016, ingħata pakkett finanzjarju ta' EUR 600 000 fis-sena, li EUR 300 000 minnhom ġew allokat lill-appoġġ għall-politika tas-sajd tal-Comoros bil-ħsieb li tiġi promossa s-sostenibbiltà u l-ġestjoni tajba tar-riżorsi tas-sajd fl-ilmijiet tiegħu;
- B. billi s-sajd illegali, mhux irrappurtat u mhux irregolat (IUU) li jaffettwa ż-żoni kostali fil-Comoros għandu effetti dannużi fuq is-sajd lokali u l-bijodiversità, li jhedded l-introjt u l-għajxien tas-sajjieda fuq skala żgħira, is-sigurtà tal-ikel u l-iżvilupp sostenibbli tal-Comoros, u fl-aħħar mill-aħħar jaggrava l-faqar;
- C. billi r-riżorsi marittimi mhumiex illimitati; billi il-kontinent Afrikan jitlef biljuni ta' dollari kull sena għal sajd IUU;
- D. billi, skont il-FAO, is-sajd illegali jammonta għal madwar 26 miljun tunnellata ta' ħut kull sena, jew aktar minn 15 % tal-qabdiet totali madwar id-dinja; billi s-sajd eċċessiv illegali jimmina ir-rigenerazzjoni tal-istokkijiet tal-ħut, jhedded il-bijodiversità, l-ekosistema tal-baħar u s-sigurtà tal-ikel u jikkawża telf ekonomiku sinifikanti;
- E. billi l-ġestjoni sostenibbli tal-ekosistemi tal-baħar hija kruċjali biex tillimita l-effetti ħżiena tat-tibdil fil-klima; billi l-COP21 enfasizza l-urġenza li tinbidel it-tendenza ta' produzzjoni żejda;
- F. billi għall-ewwel darba l-adozzjoni tal-Aġenda 2030 għall-Iżvilupp Sostenibbli u l-

Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (SDGs) inkorporaw għan rilevanti għall-konservazzjoni u l-użu sostenibbli tal-ibħra u tar-riżorsi tal-baħar (Għan 14);

1. Huwa konxju li s-sajd IUU huwa problema ekonomika u ambjentali kbira madwar id-dinja, kemm fis-sajd tal-baħar kif ukoll f'dak tal-ilma helu, li jhedded is-sostenibbiltà tal-istokkijiet tal-ħut u s-sigurtà tal-ikel, u l-bijodiversità tal-oċeani tad-dinja; jenfasizza li s-sajd IUU jimmina wkoll l-isforzi tal-ġestjoni tas-sajd u jikkostitwixxi kompetizzjoni ingusta għas-sajjieda, partikolarment mill-flotot artigjanali, u oħrajn li joperaw skont il-liġi, b'konsegwenzi soċjali, ekonomiċi u ambjentali serji; jinnota li livelli għoljin ta' sajd IUU għandhom tendenza li jkunu aktar frekwenti f'pajjiżi b'sistema dgħajfa ta' governanza;
2. Jenfasizza li l-pajjiżi fil-fażi tal-iżvilupp huma partikolarment vulnerabbli għal sajd IUU minhabba l-kapaċità limitata tagħhom għall-kontroll u s-sorveljanza tal-ilmijiet tagħhom, li tkompli tiddestabilizza l-ġestjoni tas-sajd tagħhom; jenfasizza li s-sajd IUU jcaħhad id-dhul u l-ikel fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw, b'mod partikolari meta dawn l-attivitajiet isiru fl-istess żoni tas-sajd fejn joperaw is-sajjieda lokali fuq skala żgħira;
3. Jilqa' b'sodisfazzjon il-politika tal-UE ta' tolleranza zero lejn is-sajd illegali madwar id-dinja;
4. Jiddispjaċih li għall-kuntrarju tal-appoġġ settorjali previst skont il-Protokoll għall-Ftehim ta' Shubija dwar is-Sajd, l-awtoritajiet ta' Comoros naqsu milli jieħdu miżuri xierqa biex jistabilixxu reġistru nazzjonali tal-bastimenti tas-sajd u jfasslu u jimplimentaw pjan ta' azzjoni nazzjonali robust u qafas legali kontra s-sajd IUU fl-ibħra tal-Comoros u minn bastimenti li jtajru l-bandiera tal-Comoros, li wassal biex il-Comoros jiġi identifikat bħala pajjiż li ma jikkooperax skont ir-Regolament IUU;
5. Jiddispjaċih li minbarra n-nuqqas ta' kapaċità min-naħa tal-amministrazzjoni tal-Comoros biex tindirizza s-sajd IUU, il-Kummissjoni rrapportat nuqqas ta' governanza jew rieda politika insuffiċjenti mill-awtoritajiet nazzjonali tal-Comoros biex jikkoperaw;
6. Jitlob li tissaħħah il-kapaċità tal-pajjiżi li qed jiżviluppaw fi kwistjonijiet amministrattivi, iżda wkoll fl-immappjar u fl-evalwazzjoni tar-riżorsi; jitlob, barra minn hekk, miżuri biex jgħinuhom ifasslu statistika affidabbli u oġġettiva, li tikkontribwixxi għall-formulazzjoni ta' politiċi u strategiji fil-qasam ekonomiku u f'dak li għandu x'jaqsam mal-monitoraġġ u l-protezzjoni tas-sajd legali;
7. Ifakkar li l-Comoros għandu d-dmir, skont il-Ftehim ta' Shubija dwar is-Sajd iffirmit mal-UE u strumenti internazzjonali oħrajn, kif ukoll fi ħdan il-qafas għall-kisba tal-Aġenda 2030 u l-SDGs, li jirrispetta l-prinċipji ta' governanza tajba fis-sajd u s-sajd responsabbli, iżomm l-istokkijiet tal-ħut u jippreserva l-ekosistema tal-baħar fiż-żona ekonomika esklużiva tiegħu;
8. Ifakkar b'mod partikolari l-SDG 14, il-mira 4, li għandu l-għan li jirregola b'mod effikaċi l-ħsad u jtemm is-sajd eċċessiv, is-sajd IUU u l-prattiki tas-sajd qerrieda u jimplimenta pjanijiet ta' ġestjoni bbażati fuq ix-xjenza, sabiex l-istokkijiet tal-ħut jiġu rkurpati fl-inqas żmien fattibbli, għall-inqas sa livelli li jistgħu jipproduċu rendiment massimu sostenibbli kif determinati mill-karatteristiċi bijoloġiċi tagħhom;

9. Jistieden lill-Kummissjoni ssegwi d-djalogu politiku u settorjali tagħha dwar is-sajd mal-awtoritajiet tal-Comoros, li jwassal biex dawn l-awtoritajiet iwettqu d-dispożizzjonijiet skont ir-Regolament IUU u, fl-aħħar mill-aħħar, jitneħħa dan il-pajjiż mil-lista ta' pajjiżi li ma jikkooperawx; jappella, sadanittant, biex l-assistenza li rċieva l-Comoros taht strumenti finanzjarji oħrajn tal-UE tiġi orjentata mill-ġdid sabiex il-popolazzjoni ma tħallasx l-ispiza ta' din is-sitwazzjoni;
10. Jenfasizza li l-awtoritajiet ta' kontroll tas-sajd madwar id-dinja għandhom jingħataw riżorsi suffiċjenti (umani, finanzjarji u teknoloġiċi) li jippermettulhom jimplimentaw bis-sħiħ il-liġijiet u r-regolamenti dwar is-sajd;
11. Jinsab konvint li l-ġlieda kontra s-sajd IUU tirrikjedi approċċ multilaterali u tiddependi bil-kbir fuq rispons koerenti fil-livell internazzjonali, inkluż minn stati tal-bandiera, l-istati tal-kosta, l-istati tal-portijiet u dawk tas-suq; huwa tal-fehma li dan ir-rispons għandu jkun ibbażat fuq l-applikazzjoni uniformi tal-liġi internazzjonali u tar-regolamenti dwar is-sajd IUU u fuq skambju ta' informazzjoni estensiv u preċiż; jistieden lill-komunità internazzjonali tiegħu miżuri simili għal dawk adottati mill-UE biex jingħalqu s-swieq tal-ħut maqbuda permezz ta' sajd IUU.

**INFORMAZZJONI DWAR L-ADOZZJONI
FIL-KUMITAT LI JINTALAB JAGHTI OPINJONI**

Data tal-adozzjoni	20.2.2018
Riżultat tal-votazzjoni finali	+: 21 -: 1 0: 0
Membri preżenti għall-votazzjoni finali	Ignazio Corrao, Mireille D’Ornano, Nirj Deva, Doru-Claudian Frunzuličá, Enrique Guerrero Salom, Maria Heubuch, György Hölvényi, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Arne Lietz, Norbert Neuser, Vincent Peillon, Cristian Dan Preda, Lola Sánchez Caldentey, Eleftherios Synadinos, Eleni Theocharous, Paavo Väyrynen, Bogdan Brunon Wenta, Anna Záborská, Željana Zovko
Sostituti preżenti għall-votazzjoni finali	Thierry Cornillet, Paul Rübige, Rainer Wieland

**VOTAZZJONI FINALI B'SEJHA TAL-ISMIJIET
FIL-KUMITAT LI JINTALAB JAGHTI OPINJONI**

21	+
ALDE	Thierry Cornillet, Paavo Väyrynen
ECR	Nirj Deva, Eleni Theocharous
EFDD	Ignazio Corrao, Mireille D'Ornano
GUE/NGL	Lola Sánchez Caldentey
PPE	György Hölvényi, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Cristian Dan Preda, Paul Rübig, Bogdan Brunon Wenta, Rainer Wieland, Željana Zovko, Anna Záborská
S&D	Doru-Claudian Frunzuliță, Enrique Guerrero Salom, Arne Lietz, Norbert Neuser, Vincent Peillon
Verts/ALE	Maria Heubuch

1	-
NI	Eleftherios Synadinos

0	0

Tifsira tas-simboli użati:

+ : favur

- : kontra

0 : astensjoni

**INFORMAZZJONI DWAR L-ADOZZJONI
FIL-KUMITAT RESPONSABBLI**

Data tal-adozzjoni	27.2.2018
Rizultat tal-votazzjoni finali	+: 20 -: 0 0: 2
Membri preżenti għall-votazzjoni finali	Clara Eugenia Aguilera García, Alain Cadec, David Coburn, Linnéa Engström, João Ferreira, Sylvie Goddyn, Mike Hookem, Carlos Iturgaiz, Werner Kuhn, António Marinho e Pinto, Gabriel Mato, Norica Nicolai, Liadh Ní Riada, Ulrike Rodust, Annie Schreijer-Pierik, Remo Sernagiotto, Isabelle Thomas, Ruža Tomašić, Peter van Dalen, Jarosław Wałęsa
Sostituti preżenti għall-votazzjoni finali	Izaskun Bilbao Barandica, José Blanco López, Nicola Caputo, Ole Christensen, Rosa D'Amato, Norbert Erdős, John Flack, Elisabetta Gardini, Jens Gieseke, Anja Hazekamp, Maria Heubuch, Czesław Hoc, Yannick Jadot, France Jamet, Seán Kelly, Verónica Lope Fontagné, Linda McAvan, Francisco José Millán Mon, Nosheena Mobarik, Cláudia Monteiro de Aguiar, Rolandas Paksas, Daciana Octavia Sârbu, David-Maria Sassoli, Maria Lidia Senra Rodríguez, Nils Torvalds
Sostituti (skont l-Artikolu 200(2)) preżenti għall-votazzjoni finali	Liliana Rodrigues

**VOTAZZJONI FINALI B'SEJHA TAL-ISMIJIET
FIL-KUMITAT RESPONSABBLI**

20	+
ALDE	António Marinho e Pinto, Norica Nicolai
ECR	Peter van Dalen, Remo Sernagiotto, Ruža Tomašić
ENF	Sylvie Goddyn
GUE/NGL	João Ferreira, Liadh Ní Riada
PPE	Alain Cadec, Norbert Erdős, Carlos Iturgaiz, Werner Kuhn, Gabriel Mato, Annie Schreijer-Pierik, Jarosław Wałęsa
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Liliana Rodrigues, Ulrike Rodust, Isabelle Thomas
VERTS/ALE	Linnéa Engström

0	-

2	0
EFDD	David Coburn, Mike Hookem

Tifsira tas-simboli użati:

+ : favur

- : kontra

0 : astensjoni